

Wybory parlamentarne

Już tej jesieni odbędą się kolejne wybory parlamentarne w Polsce, w których wszyscy uprawnieni do głosowania obywatele będą wspólnie decydować o składzie Sejmu i Senatu na kolejne 4 lata. Jest to jedno z najdonioślejszych przejawów czynnej demokracji. Z roku na rok frekwencja wyborcza rośnie, w wyborach parlamentarnych w 2019 r. wzięło udział aż 61,74% uprawnionych do głosowania. Jest to najwyższy wynik wyborów parlamentarnych w czasach III RP.

W wyborach parlamentarnych wybieranych jest równo 460 posłów i 100 senatorów. Wybory do Sejmu mają charakter wyborów proporcjonalnych, a wybory do Senatu, wyborów większościowych. System proporcjonalny polega na wykorzystaniu wielomandatowych okręgów wyborczych, a miejsca w Sejmie rozdziela się proporcjonalnie do liczby głosów zdobytych przez poszczególne listy. Natomiast system większościowy, stosowany w wyborach do Senatu polega na tym, że miejsce w Senacie otrzymuje osoba lub osoby, które w danym okręgu wyborczym uzyskały większość głosów.

Dlaczego pójście do urn jest tak ważne, kto może głosować i jak to zrobić?

Prawo do wzięcia udziału w głosowaniu nie jest tylko naszym uprawnieniem, ale również jedną z naszych zagwarantowanych wolności obywatelskich. Sprawia, że jako obywatele mamy czynny udział w tworzeniu i kreowaniu polityki państwowej. Wybór konkretnego kandydata na liście do głosowania to wybór propozycji zmian, jakie dana osoba proponuje i prezentuje przez swoją kandydaturę. To jasny przekaz obywateli, że chcą konkretnych zmian. Pojedyncze głosy tworzą jedną wielką całość i jeden wielki głos społeczeństwa. Wolność wyboru osób rządzących państwami nie jest nam dana raz na zawsze. O tę wolność w każdym czasie trzeba dbać i z niej korzystać. Bierni obywatele to bierność władzy wobec jakichkolwiek zmian.

W wyborach parlamentarnych, które odbędą się już tej jesieni będą mogli wziąć udział wszyscy obywatele Polski, którzy w dniu wyborów będą mieli ukończone 18 lat, będą mieć pełnię praw publicznych i wyborczych oraz nie

będą ubezwłasnowolnieni. Każdy przypisany jest do komisji obwodowej właściwej ze względu na miejsce zameldowania.

Jeśli chce się głosować w innym miejscu, to możliwe jest złożenie

- 1) wniosku o wpisanie do rejestru wyborców lub
- 2) wniosku o dopisanie do spisu wyborców.

Czym różnią się te dwa wnioski?

Wniosek o wpisanie do rejestru wyborców jest przeznaczony dla osób, które chcą być na stałe przepisane do innego rejestru wyborców. Chodzi tutaj o takie sytuacje, gdy dana osoba na stałe mieszka w innej gminie, niż gmina zameldowania na pobyt stały lub gdy dana osoba mieszka na stałe w danej gminie, ale nigdy nie miała innego zameldowania na pobyt stały w Polsce. Co ważne, to to, że po złożeniu tego wniosku zostanie się przypisanym do rejestru wyborców danej gminy na stałe i będzie to wiążące nie tylko w stosunku do najbliższych wyborów, ale także kolejnych następnych. Jeśli widniało się wcześniej w innym rejestrze wyborców, to po wpisaniu do nowego rejestru, zostanie się w poprzedniego wykreślonym. Nie można bowiem być wpisany w więcej niż jeden rejestr.

Drugi wniosek, czyli wniosek o dopisanie do spisu wyborców, dotyczy sytuacji, kiedy w czasie trwania wyborów przebywa się w innym miejscu niż miejsce swojego zameldowania. Złożenie wniosku o dopisanie do spisu ma na celu jednorazowe dopisanie do spisu wyborców w gminie tymczasowego pobytu i umożliwienie jednorazowego wzięcia udziału w wyborach w tymże miejscu. Oznacza to, że w kolejnych następnych wyborach, dana osoba będzie nadal wpisana w rejestr swojego miejsca zameldowania. Są jednak przypadki, w których w dniu wyborów dana osoba przebywa za granicą. Dla takich przypadków właściwym jest wniosek o dopisanie do spisu wyborców prowadzonego przez konsula RP w danym państwie obcym. Wniosek składa się elektronicznie, za pomocą strony rządowej.

Żeby głos w wyborach mógł się liczyć, trzeba oddać ważny głos. Tylko ważne głosy podlegają uwzględnieniu przez komisje wyborcze. Za ważny uznaje się głos, który ma postać znaku X postawionego przy nazwisku jednego, konkretnego kandydata na karcie. Jeśli znaków X będzie więcej, lub nie będzie go w ogóle, to tak oddany głos będzie nieważny i nie zostanie wzięty pod uwagę w ogólnych wynikach wyborów. Zasady te są takie same zarówno w przypadku głosów oddawanych na posłów, jak i na senatorów.

Artykuł powstał w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie miasta Zielona Góra w 2023 r.” finansowanego ze środków przekazanych przez Miasto Zielona Góra.